

**СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ**

СРП

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

НОВИ ЗАКони НА ВИДИКУ

*Окончана јавна расправа о Закону о високом образовању,
Закон о пензионом систему на Влади,
а Закон о платама у јавним службама ради се у тајности*

Више пута одлаган кључни закон који треба да уређује зрело доба, оних са пуним или непуним радним стажом, наће се на дневном реду Владе Србије, а потом ће бити упућен на усвајање српском парламенту. Одлагања условљена ослушкивањем шта ће о свему рећи ММФ су окончана и, након што је ММФ рекао своје, ови закони крећу у скупштинску процедуру. С обзиром на ригидне ставове ММФ-а и хроничну несташицу пара у државној каси, у којој су пензионери највећи корисници, јасно је да ће бити тешко одржати некада прокламован ниво права и проценат пензија у односу на просечне плате. И не само то – ММФ захтева стриктно поштовање Закона о максималном броју запослених у државним органима и локалним самоуправама, што другим речима значи да ће се одлагано отпуштање 10% ћата морати спровести како би Влада добила уговорене позајмице од једног од два највећа светска монетарна лихвара, који за разлику од „социјално одговорне“ Владе Србије су, у сваком случају, одговорни, али према сопственим фондовима и средствима ММФ и при томе немају пуно разумевања за аргументе које су протеклих недеља у јавности износили премијер, министарка финансија и други министри. Према раније постигнутим договорима, чим закон „угледа светло дана“, Синдикат ће организовати обуку за синдикалне активисте о новим решењима. У овом тренутку не можемо „да гледамо у пасуљ“, па стога нећемо ни шпекулисати око онога што би могла, или што ће бити решења у Закону о ПИО.

Запослене у универзитетском образовању, као и кориснике услуга чека у новој школској години нови измењен и допуњен Закон о високом образовању, који је, након што је прошао „јавну расправу“ и добио бефел КОНУС-а, тренутно у владиној процедури, а већ следеће седмице би се могао наћи и у скупштинској процедури. О неким решењима у овом Закону писали смо и раније, а овом приликом подсећамо да се студентима који су завршили четири године студија поново враћа звање „дипломирани“ (по сада важећем Закону, ови студенти су добијали тзв. бечелор диплому и био им је ускраћен назив „дипломирани“). Предлогом измена и допуна Закона уводи се систем студирања 3 (бечелор) + 1 (дипломирани) + 1 (мастер). Студирање по принципу 3+1+1 (уместо 4+1, односно 3+2) значи да студент који дипломира након 3 године добија звање струке, као што је некад било у вишим школама, са 4 године звање „дипломирани“, а са 5 звање „мастер“. Познаваоци прилика у овом сектору образовања и у Скупштини очекују да Закон буде усвојен у јуну, са примењивањем од нове школске године 2010/11.

Од новина, поменимо још да:

- факултети неће моћи самостално да одређују износ школарине, већ ће за планирану школарину морати добити сагласност од Министарства просвете,
- уводе се ранг листе за све студенте који завршавају студије у одређеној школској години,
- студенти који су уписани као буџетски неће тај статус имати гарантован до краја студија, већ ће њихов положај зависити од тога какав просек постижу,
- самофинансирајући студенти ће имати шансу да се већ у наредној години пребаце на терет буџета, зависно од темпа и успеха који постигну,
- приватни факултети ће сваке године морати Министарству просвете доставити банкарске гаранције у износу од **10%** од укупне школарине за уписане студенте,
- уводе се категорије ванредних студената (за оне који раде и студирају), а уводи се и **6** испитних рокова и апсолвентни стаж.

Сем ових закона, који су већ на дохват руке, запослене у образовању, али и другим јавним службама, могао би ускоро да изненади и Предлог закона о платама у јавним службама (нејасно је да ли ће се државни чиновници поново наћи међу јавним службеницима или ће се и даље покушавати за њих обезбедити привилегован положај посебним законом). Синдикат, наравно, то не може изненадити, јер, да подсетимо, тај посао смо већ једном готово довели до краја (у лето **2006**) када су остале само мање недоумице и број платних разреда (**12** или **13**). Оно што брине, то је што се тај посао ради на нивоу стручних група Министарства рада и министарстава запослених у јавним службама (просвете, културе, здравства...) далеко од очију стучне јавности и заинтересованих. Како нас ускоро очекују распусти, колективни и други годишњи одмори, могло би се десити да „социјално одговорна“ Влада за време „јавне расправе“ управо одабере време када је готово и немогуће дати одређене примедбе или побољшања самог Предлога закона којим ће се након такве јавне расправе наћи онда на Влади, а затим и у Народној Скупштини.

Београд, **31.05.2010.** год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС